

4. Технологічна – надання персоналу необхідними для розробки та реалізації рішень технічними та інформаційними ресурсами.

5. Соціальна – полягає в системі управління працівниками та використанні інструментів впливу на людей [2, с. 108].

В сучасних умовах конкуренції, перевагу, яку може здобути організація, забезпечує саме її персонал та система управління персоналом. Тобто, саме кадровий потенціал дає змогу виділити певну особливість організації серед багатьох інших. Тому управлінські рішення стосовно персоналу є дійсно найвагомішими для розвитку та процвітання будь-якого підприємства. Важливою умовою в процесі управління персоналом – дотримання принципів взаємодії працівників. Попри це, головною метою управлінських рішень в управлінні персоналом – забезпечення стабільного розвитку. Щоб рішення було ефективним, воно має забезпечуватися на основі вдосконалення системи підготовки та розроблення рішень, модернізації управлінських технологій та застосування новітніх методів щодо управління персоналом [3, с. 113].

Існують певні види управлінських рішень: 1. За специфікою завдань: - програмовані (повторюються через деякий час, приймаються за типових ситуацій); - не програмовані (приймаються у невизначених ситуаціях коли недостатньо всієї інформації, трапляються рідко). 2. За рівнем прийняття: - рішення на вищому рівні (стосуються всієї організації); - рішення на середньому рівні; - рішення на низовому (технічному) рівні. 3. За способом обґрунтування: - інтуїтивні; - раціональні; - аналітичні; - логічні; - імпульсивні; - інертні (уточнюючі, контролюючі дії переважають, в таких рішеннях важко знайти новизну). 4. За характером мети: - стратегічні (визначені на майбутнє довготривалі рішення стосуються соціально-економічного розвитку тощо); - тактичні (доповнюють стратегічні та пов'язані з конкретним розташуванням сил і ресурсів); - оперативні (приймаються щоденно, стосуються організації роботи виконавців та забезпечення їх необхідними матеріалами); та ін. [4, с. 62-63].

Отже, визначивши сутність та характерні риси управлінських рішень можна стверджувати, що рівень стабільності організації є показником ефективності управління та правильно прийнятих управлінських рішень.

Список використаних джерел та літератури:

1. Сегеда С. А. Моделі прийняття управлінських рішень / С. А. Сегеда // Перспективні напрямки наукової думки. – 2018. - №3. – С. 81-86.
2. Чернишева О. М. Управлінські рішення в діяльності сучасних підприємств / О. М. Чернишева // Економічний вісник ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет". - 2016. - № 1. - С. 107-113.
3. Пушкар Б. Т. Сутність та роль управлінських рішень в управлінні персоналом / З. Пушкар, Б. Пушкар // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. - 2015. - Вип. 20. - С. 109–114.
4. Горик-Чубатюк М. О. Система прийняття управлінських рішень як інструмент сучасного менеджменту / М. О. Горик-Чубатюк. // Економіка. Управління. Інновації. Серія : Економічні науки. - 2017. - Вип. 2. – С. 56-69.

Науковий керівник: доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,
к.е.н. Кравченко О. О.

А. В. Бісвець

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Українські та міжнародні експерти єдині в очікуванні продовження зростання української економіки за підсумками 2018 р. І хоча 3–3,5-відсоткового зростання ВВП України недостатньо для подальшого розвитку. Утім, прогнози розвитку української економіки варто базувати на її вже наявних досягненнях й оцінках реальних і вірогідних умов її функціонування.

Зменшення вкладання інвестиційних ресурсів у більшість галузей економіки, в першу чергу, в промисловість, спонукає до переорієнтації економіки у сферу обслуговування. Найбільш перспективною у цьому плані виглядає сфера готельно-ресторанного бізнесу.

На думку Варипаєва О. та Варипаєвої Л., стабільність функціонування суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу та даної сфери в цілому в значній мірі визначається не тільки раціональністю побудови і організацією бізнес-процесів, але й створенням позитивного образу в сфері гостинності за допомогою всебічного використання ресурсів гостинності як комплексної послуги, що має певні споживчі властивості та потребує створення позитивного іміджу як кожного підприємства, так і їх сукупності, тобто галузевої чи навіть секторальної господарської системи [1, с. 615].

Розвиток готельно-ресторанного бізнесу на пряму залежить від туристичної привабливості України. Кількість відвідувань України іноземцями в 2017 році зросла на 896 тисяч чоловік у порівнянні з 2016 роком. Усього у 2017 році нашу країну відвідало 14,2 млн іноземних громадян, що на 6,7% більше показника 2016 року.

ТОП-10 країн-лідерів за кількістю відвідувачів України в черговий раз залишається незмінним. Найбільше іноземних громадян прибуває з Молдови (4,4 млн осіб), Білорусі (2,7 млн осіб) і Російської Федерації (1,4 млн осіб). Чисельність громадян із Польщі (4 місце – 1,1 млн осіб) і Угорщини (5 місце – 1 млн осіб), які зазвичай здійснювали туристичні поїздки в Україну, в 2017 році зменшилася на 4% і 16% відповідно в порівнянні з даними 2016 року [2].

В іноземців все ще існують побоювання щодо безпеки відвідування України через бойові дії на сході країни. Дається в знаки також нестача якісного маркетингового просування туристичного потенціалу міст і регіонів.]

Економічне зростання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу в Україні стримується рядом причин. Негативний вплив факторів зовнішнього середовища й недосконала законодавча база регулювання готельно-ресторанного бізнесу суттєво погіршують сучасний стан речей. Для належного розвитку готельно-ресторанних підприємств, необхідна розробка законодавчих актів, які передбачали б оптимальне регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, спрощення процесу реєстрації підприємства, створення цільових програм на підтримку готельно-ресторанного бізнесу, спрощення системи оподаткування, фінансова підтримка з боку держави, інвестування у готельно-ресторанний бізнес, тобто якщо Україна зможе застосувати зарубіжний європейський досвід, що у свою чергу буде стимулятором розвитку туризму та зовнішньоекономічної діяльності в країні. Тобто, якщо Україна застосує позитивний зарубіжний досвід регулювання державної політики, то відбудеться активний розвиток індустрії гостинності та інших сфер господарства.

Правове забезпечення діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу складається з низки нормативно-правових актів:

– Конституція України, у ч. 1 ст. 17 якої визначено, що «забезпечення економічної безпеки України є найважливішою функцією держави», а ст. 42 закріплено право кожного на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом, та обов'язок держави із забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та захисту прав споживачів;

– кодифіковане законодавство: Господарський, Цивільний, Кримінальний, Адміністративний, Митний кодекси України;

– закони України з питань безпеки: у Законі «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. національна безпека визначається як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави від реальних та потенційних загроз у практично всіх сферах економічної діяльності;

– накази та інші акти міністерств, відомств, об'єднань, що регулюють окремі питання господарської діяльності. Основним та, мабуть, єдиним джерелом, яке найбільш якісно та повно розкриває поняття правового регулювання підприємства та суб'єкта господарювання, є постанова Ради центральної спілки споживчих товариств України «Про Концепцію економічної безпеки споживчої кооперації України», прийнята 12.11.2008 р.

Виходячи з аналізу законодавчої бази щодо економічної безпеки суб'єктів господарювання в Україні, слід також вказати на відсутність єдиного нормативного акту, що регулює дане питання в повному обсязі.

Україна має дуже сприятливі умови і багаті рекреаційні ресурси для розвитку туристичного бізнесу, але законодавча база та несприятлива ситуація в країні зупиняють процес розвитку готельно-ресторанної індустрії [3].

Отже, для вирішення питання розвитку готельно-ресторанного бізнесу необхідно стабілізувати ситуацію на сході країни, налагодити економічну ситуацію та оновити законодавчу базу управління туристичної діяльності, що дасть можливість для підвищення ефективності ведення готельно-ресторанного бізнесу та залучення закордонних та вітчизняних інвестицій..

Список використаних джерел та літератури:

1. Варипаєв О.М. Готельний та ресторанный бізнес як складова індустрії гостинності / О. Варипаєв, Л. Варипаєва // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 2. – С. 614–62.
2. Аналіз в'їздів іноземців в Україну у 2017 році: зросла кількість відвідувачів з Молдови, Білорусі та Російської Федерації. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://aigu.org.ua/potik.html>
3. Аналіз впливу факторів зовнішнього середовища на розвиток готельно-ресторанного господарства України / С. Г. Захарова // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія : Державне управління. – 2015. – Т. 263. – Вип. 252. – С. 78–83.

С. П. Білоус

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Перехід України до інформаційного суспільства потребує конструктивного переосмислення ролі інтелектуальної власності, яка виступає рушійною силою створення конкурентних переваг та формування потенціалу виробничо-економічних відносин на національному та міжнародному рівнях.

Сучасні умови господарювання вимагають не тільки активної участі суб'єктів господарської діяльності промислової сфери, а все більшої участі наукових організацій, вищих навчальних закладів (ВНЗ) в розвитку інновацій в нашій країні. Велика кількість ВНЗ в Україні володіють великим науково-технічним потенціалом. Їх діяльність направлена на створення наукових винаходів, наукової літератури (підручники, статті, монографії та ін.), що в свою чергу є об'єктами інтелектуальної власності.

Вивченню сутності поняття інтелектуальної власності присвятили свої праці провідні українські вчені, зокрема: Ю.Є. Атаманова, Т.І. Бегова, О.Б. Бутнік-Сіверський, Н. Максимова, П.М. Цибульова, В.М. Коссак, І.Є. Якубівський та ін.

Інтелектуальна власність в більшості випадків визначається як права на результати інтелектуальної роботи в усіх сферах людської діяльності, які закріплені на законодавчому рівні. В науковій літературі різні автори використовують велику кількість різноманітних підходів до визначення поняття інтелектуальної власності [2].

Дмитрів К.І. дає наступне визначення досліджуваної дефініції [2], інтелектуальна власність – це особливий вид власності на невідчужувані немайнові та майнові результати та продукти розумової діяльності людини, які мають правову охорону, та ті, які не охороняються законодавством. Утім, таке трактування суперечить самому поняттю власності, оскільки відносини власності втілюються насамперед у певних юридичних нормативних актах, а право власності виникає за умови наявності врегульованих законом суспільних відносин щодо володіння, користування і розпорядження майном [3]. Виходячи з вище вказаного, ми вважаємо що найоптимальніше використовувати визначення інтелектуальної власності яке запропонували Л.Б. Гальперіна і Л.А. Михайлова: «Інтелектуальна власність - це умовне